

НАУКОМЕТРІЯ І ВИДАВНИЧА СПРАВА

МАЗУР

Олександр Анатолійович – канд. екон. наук, зав. відділу економічних досліджень Інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона НАН України, mazur.a@paton.kiev.ua

ПЕТРУК

Вадим Станіславович – пров. інженер Інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона НАН України

ПУСТОВОЙТ

Сергій Володимирович – канд. техн. наук, ст. наук. співроб. Інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона НАН України, svpustovoi@paton.kiev.ua

НАДУТЕНКО

Максим Вікторович – наук. співроб. Українського мовно-інформаційного фонду НАН України

ОСТАПОВА

Ірина Вадимівна – канд. техн. наук, наук. співроб. Українського мовно-інформаційного фонду НАН України

СИДОРЧУК

Надія Миколаївна – канд. техн. наук, ст. наук. співроб. Українського мовно-інформаційного фонду НАН України

ШИРОКОВ

Володимир Анатолійович – акад. НАН України, директор Українського мовно-інформаційного фонду НАН України, info@ulif.org.ua

УДК 539.292:621.382

ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ СИСТЕМИ В ГАЛУЗІ ЗВАРЮВАННЯ НА ОСНОВІ ВІРТУАЛЬНИХ ЛЕКСИКОГРАФІЧНИХ ЛАБОРАТОРІЙ

Розглянуто особливості формування багатомовної лексикографічної системи української термінології в галузі зварювання та споріднених процесів на принципах адекватності російськомовній термінології та загальноприйнятій у світовому науково-технічному просторі – англомовній.

Ключові слова: зварювальна термінологія, терміни, термінологічний словник, лексикографічні системи.

Вступ

Зварювання є однією з провідних міжгалузевих наук і технологій, інженерно- й наукомісткою складовою національної та світової економіки. У багатьох галузях промисловості зварювання виступає самостійним технологічним сектором виробничого процесу. Суттєву роль у його розвитку відіграє галузева система науково-технічної інформації, яка, у свою чергу, базується на розвиненій зварювальній терміносистемі. Отже, вдосконалення термінології зварювання за умов інтенсивного глобального світового інформаційного обміну набуває важливого значення для розвитку зварювальної науки та прискорення впровадження її досягнень у виробництво. При цьому все більшою популярністю користуються багатомовні реалізації терміносистеми, створені із застосуванням сучасних досягнень і методів лінгвістичної, когнітивної та інформаційної науки.

У цьому зв'язку поняття галузевої терміносистеми піддається певному узагальненню, набуваючи рис онтології предметної галузі. Зауважимо, що термінологією предметної галузі, взагалі, є відображення її концептосфери до структур природної мови.

У процесах термінотворення і термінозастосування (когніція, номінація та комунікація) відбувається розширення системи природної мови до більш комплексної мовно-інформаційної

структури, яка містить математичні, хімічні, логічні та інші спеціальні символи, поняття і формули, так що на практиці доводиться оперувати саме із цими розширеними структурами. Таким чином, галузеві концепти (об'єкти, поняття, відношення тощо) мусять відображатися мовними конструкціями в такий спосіб, щоб система понять предметної галузі узгоджувалася із системою відповідної мови з урахуванням її спеціального розширення, причому необхідною умовою такого відображення має бути взаємнооднозначна відповідність між реалізаціями відповідних термінів у різних мовах.

Зрозуміло, що різні мови мають власні, притаманні саме їм лексико-граматичні і лексико-семантичні ресурси для забезпечення згаданих аспектів термінології. У той же час у всіх терміносистемах спостерігається й багато спільного. Зокрема, у процесі функціонування терміносистем у всіх мовах відбуваються процеси термінологізації (тобто переходу загальної лексики до розряду спеціальних термінів) та детермінологізації. У термінології інтенсивно йдуть процеси неологізації — творення нових лексичних одиниць на позначення нових реалій, які відкриває наука і практика. У процесі термінотворення і термінозастосування відбуваються різноманітні семіотико-семантичні процеси, які повинні ретельно аналізуватися і фіксуватися фахівцями-термінологами в тісній співпраці з фахівцями-предметниками з метою набуття терміносистемою таких ознак точності й однозначності, які наближають її до стандартизованих вимірів. Отже, актуальним завданням термінологічної ділянки в сучасних українських умовах стає створення національної термінологічної системи, а також забезпечення її неперервного і оперативного вдосконалення й адаптації до світових стандартів, що зумовлюється необхідністю інтенсифікації міжнародних науково-технічних, виробничих і комерційних контактів. Таких властивостей національної терміносистеми можна досягти за умови, що сама термінологічна галузь задовольняє властивостям мобільності, масштабованості та інтероперабельності — тобто

відповідає принципам відкритих систем. Звідси випливає й висновок щодо необхідності інформаційно-технологічної модернізації національної терміносистеми з урахуванням новітніх тенденцій і досягнень у світовій термінологічній галузі.

Враховуючи викладене, автори вважають необхідним етапом формування національної терміносистеми «Зварювання» створення і впровадження сучасної, мобільної багатомовної інструментальної системи галузевої термінографії, яка б поряд з українською частиною містила, як мінімум, російський та англійський компоненти й була адаптована до процесів інтеграції у світові терміносистеми. Очевидно, що такі вимоги диктують і певне інформаційно-технологічне оформлення лексикографічної роботи, яку автори на підставі свого досвіду бачать як спеціальну реалізацію так званої віртуальної лексикографічної лабораторії (ВЛЛ). Теорія та технологія побудови віртуальних лексикографічних лабораторій викладена в працях [10, 11]. Зазначену спеціальну реалізацію ВЛЛ прийнято називати віртуальною термінографічною лабораторією (ВТЛ).

Власне термінологічна ділянка зварювання й суміжних галузей, основи розроблення, побудови та упорядкування науково-технічної терміносистеми зі зварювання, завдання і методичні питання її стандартизації були опрацьовані протягом попереднього періоду розвитку в численних працях авторитетних учених-зварювальників. Останнім часом також роботи багатьох учених-зварювальників були присвячені побудові, розробленню та упорядкуванню науково-технічної термінології у цій галузі [1–8].

Зокрема, в Інституті електрозварювання ім. Є.О. Патона НАН України забезпечено постійний моніторинг змін у термінологічній системі зі зварювання та споріднених процесів.

Зазначені праці становлять реальні передумови принципово нової інформаційно-лінгвістичної парадигми формування і функціонування зварювальної терміносистеми, лінгво-технологічне ядро якої, за переконанням авторів, має складати віртуальна термінографічна

лабораторія (ВТЛ) «Зварювання», проект з розроблення якої розпочато ІЕЗ ім. Є.О. Патона спільно з Українським мовно-інформаційним фондом (УМІФ) НАН України.

Сучасний стан термінологічної системи зі зварювання в Україні

Базисом термінологічної системи зі зварювання в Україні є ГОСТ 2601–84 [9] і словниководвідник К.К. Хренова [5], який містить 3000 термінів і термінів-статей з ілюстраціями, що охоплюють широкий діапазон наукових і практичних питань: основні поняття про процеси зварювання, елементи технології, обладнання зварювального виробництва. Словник складається з 9 розділів:

1. Основні поняття, прийняті в галузях, суміжних зі зварювальним виробництвом.
2. Основи зварювальних процесів.
3. Обладнання, апаратура, інструмент для зварювання та термічного різання матеріалів.
4. Зварювальні матеріали для зварювання та термічного різання.
5. Основи технології зварювання і термічного різання.
6. Виробництво зварних конструкцій.
7. Охорона праці та навколишнього середовища, техніка безпеки.
8. Наплавлення, напилення і металізація.
9. Пайка матеріалів.

На перший розділ припадає понад половина обсягу словника, інші — потребують розширення. Крім того, видання ґрунтується на зварювальній термінології 60–70-х років минулого століття і не може повністю охопити сучасний словниковий фонд у галузі зварювання.

За ініціативою В.М. Бернадського ІЕЗ ім. Є.О. Патона спільно з Українським мовно-інформаційним фондом підготували і видали кілька словників, у тому числі «Українсько-російський, російсько-український словник зі зварювання» (2008) та «Українсько-російсько-англійський словник зі зварювання» (2010). Електронними версіями цих словників на CD-дисках забезпечено відділи ІЕЗ ім. Є.О. Патона, зварювальні кафедри вищих навчальних

закладів України, головних фахівців основних промислових підприємств. Проте ці словники є виключно перекладними і не містять термінологічних дефініцій, що, як свідчить практика, значною мірою ускладнює, а то й унеможлиблює використання їх спеціалістами-практиками зі зварювання.

Отже, на сьогодні всі зазначені словники, по-перше, не містять термінологічних понять, які б відображали сучасні тенденції у світовій зварювальній теорії та практиці, а по-друге, за своєю структурою не відповідають сучасним загальноприйнятим у світі підходам до укладання таких словників. Наприклад, останні словники зі зварювання європейської зварювальної спільноти та відповідні документи Міжнародного інституту зварювання (International Institute of Welding) укладено як словники-довідники або тезауруси і засновано на категоріально-онтологічному підході.

Таким чином, в Україні виникає потреба у формуванні сучасної національної термінологічної системи з урахуванням останніх досягнень у галузі зварювання, термінології та лінгвістичної науки. Основним продуктом такої роботи має стати термінологічний словник зі зварювання, який би за своїм змістом і структурою відповідав сучасним світовим і вітчизняним тенденціям у цій галузі і був би заснований на онтологічному підході.

Формування зазначеної терміносистеми і створення словника можливе лише за умови тісної взаємодії фахівців із різних напрямів діяльності — науково-технічної, зварювальної, лінгвістичної, інформаційної, і вимагає створення та впровадження ефективного сучасного механізму міжгалузевої культурно-інформаційної інтеграції, оснований на сучасних інформаційних технологіях.

Концептуальне моделювання тримовних термінографічних систем

У результаті виконання зазначеного вище спільного проекту ІЕЗ та УМІФ було побудовано концептуальну модель віртуальної термінографічної системи «Зварювання». Моделю-

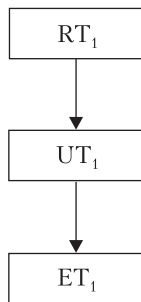

Рис. 1. Структура словникової статті, яка містить одне термінологічне поняття

вання здійснювали ґрунтуючись на принципах віртуальних лексикографічних лабораторій [10–13]. Було проаналізовано загальний підхід до побудови словникових термінологічних статей предметної галузі «Зварювання» та вироблено загальну схему подання їх внутрішньої структури в лексикографічній базі даних.

Внутрішню структуру представлення термінів спроектовано з урахуванням необхідності дотримання таких умов:

- можливість довільного порядку перекладу в статті;
- незалежність будови статті від мови вихідного слова;
- можливість збільшення кількості мов перекладу.

Експериментальне моделювання проведено на корпусі тексту українсько-російсько-англійського словника зі зварювання, обсяг реєстру якого становить близько 12 тис. термінів.

Як основний структурний елемент словникової статті було визначено термінологічний блок — структурну частину словникової статті, що містить термін або термінологічне словосполучення, його граматичні параметри, можливі синоніми, фонетичні або морфологічні варіанти, які відповідають певному термінологічному поняттю в одній із мов, де RT_i — термінологічний блок i -го поняття російською мовою; UT_i — українською; ET_i — англійською; C_i — семантичний коментар i -го термінологічного поняття; S_i — структурна частина словникової статті, яка відповідає i -му термінологічному поняттю. У тексті словникової статті S_i подається множиною семантичних коментарів

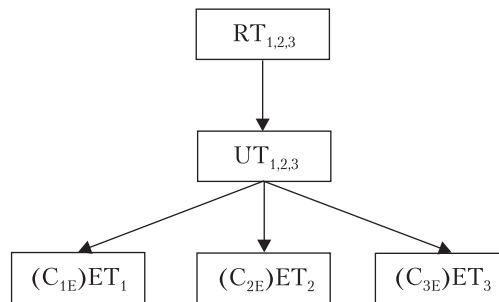

Рис. 2. Структура словникової статті, яка містить три термінологічні поняття і має багатозначний український термін

і термінологічних блоків, що відповідають певному термінологічному поняттю всіма мовами словника. У разі багатозначності терміна S_i додатково містить семантичну або галузеву ремарку.

Так, для порядку перекладу «російська-українська-англійська» російські терміни є вихідними, і всі ремарки наводять російською мовою. Заголовні слова супроводжують ремаркою з позначенням частини мови, для іменників — із вказівкою на рід. Найпростіший варіант побудови словникової статті відповідає одному термінологічному поняттю S_1 (рис. 1). При цьому семантичні коментарі відсутні. Стаття містить лише одне термінологічне поняття $S_1 = \{RT_1, UT_1, ET_1\}$.

У разі багатозначності українського терміна структура словникової статті розгалужується. Термінологічні блоки англійською мовою в тексті розділяються знаком «;». Наприклад: балансир *м.* балансир, -а; (*мех.*) balance [equalizing] beam, balance arm, balancer; (*стп.*) sway-beam, rocker; (*летательного аппарата*) balance weight.

Нижній індекс термінологічного блока і семантичного коментаря вказує на порядковий номер поняття, якого він стосується. У разі якщо термінологічний блок для різних понять повторюється, індекси подаються через кому.

$RT_{1,2,3}$ — «балансир *м.*»; $UT_{1,2,3}$ — «балансир, -а»; ET_1 — «balance [equalizing] beam, balance arm, balancer»; ET_2 — «sway-beam, rocker»; ET_3 — «balance weight»; C_{1E} — (*мех.*); C_{2E} — (*стп.*); C_{3E} — (*летательного аппарата*).

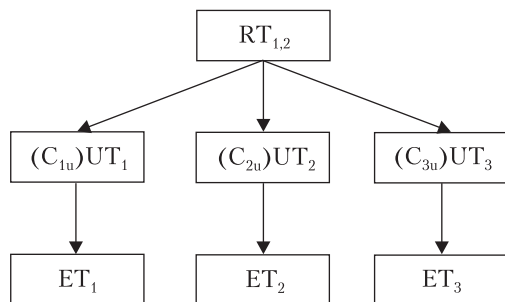

Рис. 3. Структура словникової статті, яка містить три термінологічні поняття і має багатозначний російський термін

Структуру наведеної словникової статті можна представити у вигляді графа (рис. 2). Словникова стаття містить три термінологічних поняття:

$$S_1 = \{C_{1E}, RT_{1,2,3}, UT_{1,2,3}, ET_1\}$$

$$S_2 = \{C_{2E}, RT_{1,2,3}, UT_{1,2,3}, ET_2\}$$

$$S_3 = \{C_{3E}, RT_{1,2,3}, UT_{1,2,3}, ET_3\}.$$

У разі багатозначності російського терміна структура словникової статті розгалужується на рівні українського термінологічного блока. Термінологічні блоки українською мовою відокремлюються арабською цифрою з крапкою:

ёмкость ж. 1. (свойство) ёмність, -ності capacitance 2. (вместимость) місткість, -кості capacity 3. (сосуд) посудина, -и, резервуар, -а tank, reservoir.

$RT_{1,2,3}$ — «ёмкость ж.»; UT_1 — «ёмність, -ності»; UT_2 — «місткість, -кості»; UT_3 — «посудина, -и, резервуар, -а»; ET_1 — «capacitance»; ET_2 — «capacity»; ET_3 — «tank, reservoir»; C_{1U} — (свойство); C_{2U} — (вместимость); C_{3U} — (сосуд).

Структуру такої словникової статті можна представити у вигляді графа (рис. 3). Словникова стаття містить три термінологічних поняття:

$$S_1 = \{C_{1U}, RT_{1,2,3}, UT_1, ET_1\}$$

$$S_2 = \{C_{2U}, RT_{1,2,3}, UT_2, ET_2\}$$

$$S_3 = \{C_{3U}, RT_{1,2,3}, UT_3, ET_3\}.$$

Інший приклад:

навивка ж. 1. (изготовление витьём) навивка, -и, навивання, -я coiling 2. (намотка) на-

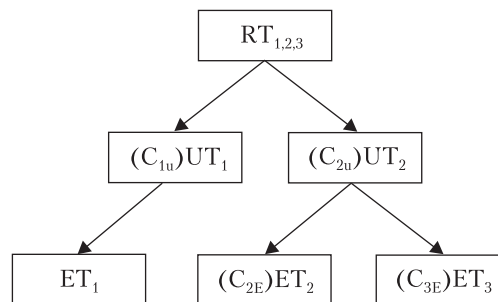

Рис. 4. Структура словникової статті, яка містить три термінологічні поняття і має багатозначний російський та український терміни

мотування, -я; (на барабан) winding; (на катушку) reeling up.

$RT_{1,2,3}$ — «навивка ж.»; UT_1 — «навивка, -и, навивання, -я»; UT_2 — «намотування, -я»; ET_1 — «coiling»; ET_2 — «winding»; ET_3 — «reeling up»; C_{1U} — (изготовление витьём); C_{2U} — (намотка); C_{2E} — (на барабан); C_{3E} — (на катушку).

Структура такої словникової статті має вигляд графа (рис. 4), а сама стаття містить три термінологічних поняття:

$$S_1 = \{C_{1U}, RT_{1,2,3}, UT_1, ET_1\}$$

$$S_2 = \{C_{2U}, C_{2E}, RT_{1,2,3}, UT_2, ET_2\}$$

$$S_3 = \{C_{3U}, C_{3E}, RT_{1,2,3}, UT_2, ET_3\}.$$

Для створення цифрової версії термінологічного словника, на відміну від паперового варіанта, було прийнято такі правила: термінологічні словосполучення подають в окремих словникових статтях; словникові статті для зворотних дієслів наводять в окремих словникових статтях; відсилкові статті в словник не включають; словникову статтю подають множиною термінологічних понять.

Зазначимо, що «три» — це максимальна кількість мов для лінійної форми тексту словникової статті, більша кількість потребує вже табличної організації. Крім того, для ефективної роботи користувача словник має бути оснащено індексами з кожної мови, у тому числі вхідної.

На основі запропонованої концептуальної моделі розроблено програмне забезпечення експериментальної зони віртуальної терміно-

графічної лабораторії «Зварювання», доступ до якої надається через Український лінгвістичний портал (<http://lcorp.ulif.org.ua>). Згідно із загальною схемою ВЛЛ, програмний комплекс «Зварювання», побудований за сервіс-орієнтованою технологією, складається з таких частин:

- 1) репозиторій даних — база в середовищі СУБД SQL Server 2008 R2;
- 2) веб-сервіси, що мають програмні інтерфейси доступу та маніпулювання даними;
- 3) клієнтські програми, які забезпечують функціональність і графічні інтерфейсні схеми автоматизованих робочих місць.

Для взаємодії між окремими рівнями термінографічної лабораторії «Зварювання» використовують Windows Communication Foundation — сервіс-орієнтовану систему обміну повідомленнями і даними, яка забезпечує взаємодію програмних компонентів через спрощену уніфіковану модель міжплатформної взаємодії. Для ефективного функціонування в системі є потужні засоби безпеки і цілісності даних, оскільки лабораторію орієнтовано на спільну роботу великої кількості користувачів.

Віртуальна термінографічна лабораторія

Згідно зі структурою словникових статей та вимогами до багатомовних словників було розроблено внутрішню форму подання інформації в цифровому середовищі. На основі отриманої структури побудовано лексикографічну базу даних (ЛБД) «Зварювання», що складається з низки таблиць, з'єднаних мережею логічних зв'язків (рис. 5).

Така внутрішня структура багатомовного словника дає змогу реалізувати зовнішні інтерфейси відповідно до вимог, наведених вище.

Зовнішні інтерфейси ВЛЛ «Зварювання» наведено на рис. 6, де зліва представлено три реєстри термінів і термінологічних словосполучень в алфавітному порядку російською, українською та англійською мовами відповідно. Реєстр розбито на сторінки по 30 одиниць. Навігація по сторінках здійснюється за допо-

могою інструмента, розміщеного безпосередньо під реєстром. Для пошуку терміна можна використовувати пошуковий рядок, розташований над реєстром. Праворуч представлено словникову статтю, побудовану динамічно з інформації, розміщеної у ЛБД. Користувач системи має можливість роздрукувати потрібну йому словникову статтю, попередньо переглянувши її вигляд.

Цифровий словник оснащено інструментарієм редагування; одиницею редагування є термінологічний блок. Користувачеві надано можливість вводити нові термінологічні поняття в цифровий словник. У розробленій версії порядок проходження термінологічних блоків задано жорстко, в наступних версіях словника планується можливість входу до підсистеми редагування будь-якою мовою. Редагування словникових статей здійснюється на рівні термінологічних понять, для чого розроблено певні стандартні форми.

Наприклад, під час редагування іменників української або російської мови редактор може вибрати рід, число, відміну, фонетичний або морфологічний варіанти. Для дієслів доступні поля виду, форми dokonаного виду і їхніх варіантів. Редагування англійського терміна можливе зазначенням його американського варіанта та позначкою множинності. У процесі редагування елементів термінологічного поняття користувач може одночасно бачити вікно, в якому воно представлено у повному вигляді. У разі збільшення кількості мов перекладу редактор мусить розробити форми параметрів для термінів усіма мовами, що будуть додані. Передбачено також додавання коментарів як до блоків термінологічних понять, так і до окремих термінів.

Така функціональність системи зумовлює необхідність поділу повноважень користувачів на рівні від користувальницького, обмеженого лише можливістю перегляду словникових статей та коментування блоків термінологічних понять з окремих частин реєстру, до редакторського й адміністративного рівня доступу.

У зону віртуальної термінографічної лабораторії «Зварювання» (український лінгвістич-

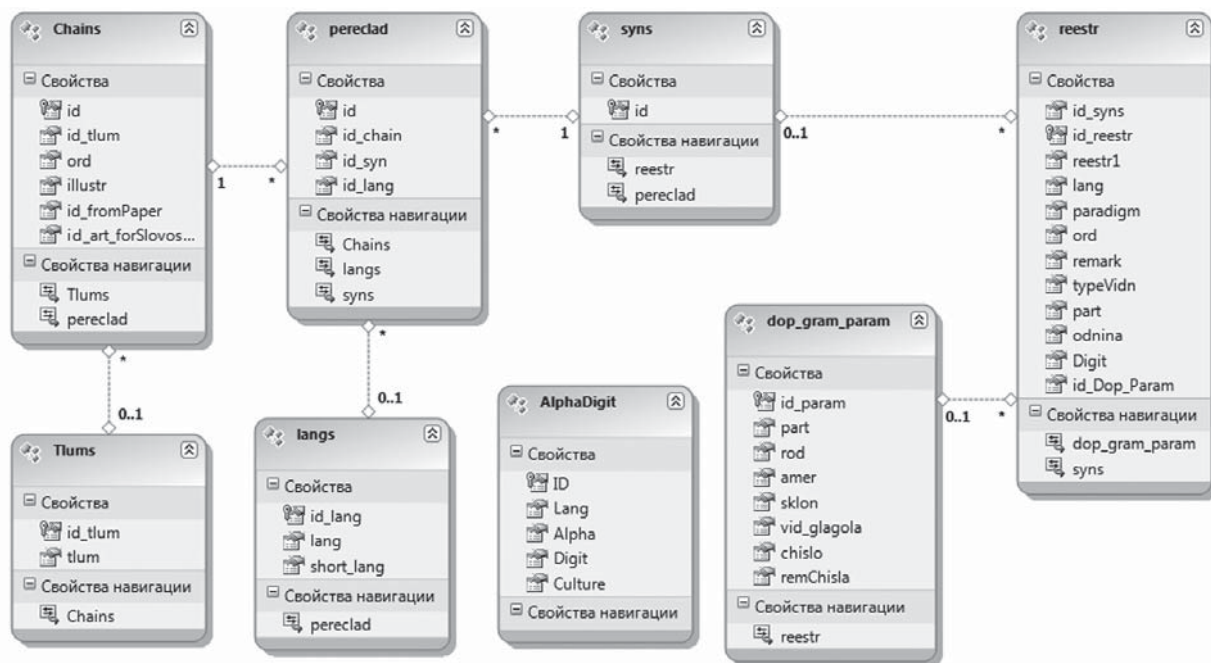

Рис. 5. Схема ЛБД «Зварювання»

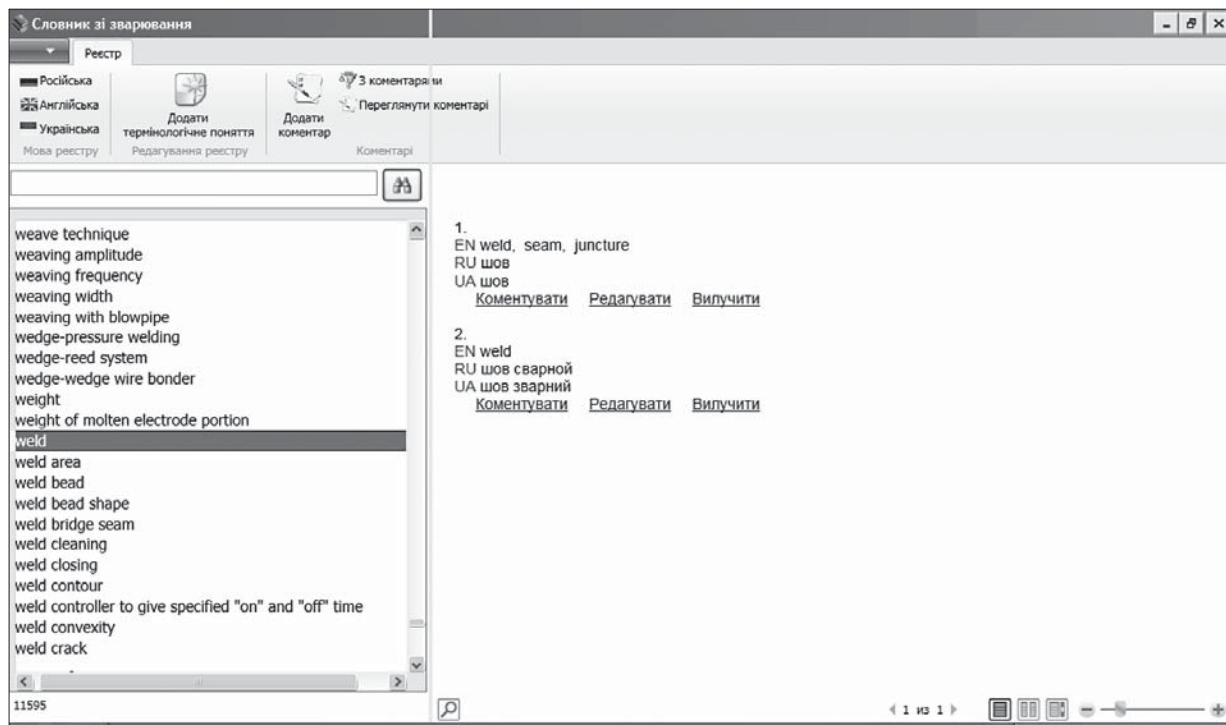

Рис. 6. Основне вікно системи. Реєстри українською, російською та англійською мовами

ний портал <http://lcorp.ulif.org.ua/WeldingOntology/>) фахівцям ІЕЗ ім. Є.О. Патона надано доступ, який дозволяє в режимі мережевої взаємодії через Інтернет постійно працювати у системі в режимі віртуальної взаємодії з колегами як з України, так і з інших країн.

Висновки

У контексті сучасних глобалізаційних процесів і загальносвітової тенденції розвитку лінгвістичних технологій набуває актуальності питання створення багатомовних лексикографічних систем окремих предметних галузей. Нагальна потреба в уніфікації та стандартизації українських терміносистем предметної області «Зварювання» зумовила проведення досліджень зі створення тримовних терміносистем. У результаті виконання робіт:

- проаналізовано загальний підхід до побудови словникових термінологічних статей у галузі зварювання і побудовано концептуальну модель віртуальної термінографічної системи «Зварювання»;
- вироблено загальну схему подання внутрішньої структури термінологічних статей у лексикографічній базі даних. Розроблено алгоритми синтезу елементарних одиниць словникової статті залежно від потреб кінцевого користувача і доступності матеріалу. Внутріш-

ню структуру представлення термінів спроектовано з дотриманням таких умов: можливість довільного порядку перекладу в статті; незалежність будови статті від мови вихідного слова; можливість збільшення кількості мов перекладу;

- створено лексикографічну базу даних «Українсько-російсько-англійський словник зі зварювання», яку попередньо було автоматизовано, оброблено і структуровано згідно з побудованою моделлю;
- розроблено програмне забезпечення експериментальної зони віртуальної термінографічної лабораторії «Зварювання», що працює за сервіс-орієнтованою технологією;
- здійснено експериментальне моделювання роботи віртуальної термінографічної системи «Зварювання» на корпусі «Українсько-російсько-англійський словник зі зварювання», обсяг реєстру якого на 15.11.2012 становить 11 595 термінів;
- надано доступ до зони віртуальної термінографічної лабораторії «Зварювання» (український лінгвістичний портал <http://lcorp.ulif.org.ua/WeldingOntology/>) фахівцям Інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона НАН України, який дозволяє в режимі мережевої взаємодії через Інтернет постійно працювати у термінографічній системі разом із колегами як з України, так і з інших країн.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. *Троїцький В.И.* Об особенностях работ по терминологии сварки // Совершенствование терминологии сварки. — К.: ИЭС им. Е.О. Патона АН УССР, 1982. — С. 5—9.
2. *Колчина Н.А.* Задачи и методические вопросы стандартизации терминологии по сварке // Совершенствование терминологии сварки. — К.: ИЭС им. Е.О. Патона АН УССР, 1982. — С. 10—18.
3. *Лотте Д.С.* Основы построения научно-технической терминологии. — М.: Изд-во АН СССР, 1961. — 158 с.
4. Краткое методическое пособие по разработке и упорядочению научно-технической терминологии — М.: Наука, 1978. — 125 с.
5. Словарь-справочник по сварке / под ред. акад. АН УССР К.К. Хренова. — К.: Наук. думка, 1974. — 195 с.
6. *Скочков Ю.Н.* О государственном стандарте на терминологию по сварке // Сварочное производство. — 1980. — № 8. — С. 40—41.
7. *Лебедев Б.Д.* Терминология процессов сварки с использованием присадочного металла // Сварочное производство. — 1980. — № 5. — С. 43.
8. Тезаурус информационно-поисковый по сварке. — М.: ВИНТИ, 1979. — 262 с.
9. ГОСТ 2601—84 Сварка металлов. Термины и определения основных понятий.
10. *Широков В.А.* Феноменологія лексикографічних систем. — К.: Наук. думка, 2004. — 327 с.
11. *Широков В.А.* Комп'ютерна лексикографія. — К.: Наук. думка, 2011. — 352 с.

12. Широков В.А., Сидорчук Н.Н., Остапова И.В. Лексикографические системы для разработки многоязычных компьютерных терминологических словарей // Прикладная лингвистика в науке и образовании: Сб. тр. VI междунар. конф. (5–7 апреля 2012, Санкт-Петербург). — СПб., 2012. — С. 303–306.
13. Широков В.А. Элементы лексикографії. — К.: Довіра, 2005. — С. 224–247.

Стаття надійшла 13.11.2013

*А.А. Мазур¹, В.С. Петрук¹, С.В. Пустовойт¹, М.В. Надутенко²,
И.В. Остапова², Н.Н. Сидорчук², В.А. Широков²*

¹Институт электросварки им. Е.О. Патона НАН Украины
ул. Боженко, 11, Киев, 03680, Украина

²Украинский языково-информационный фонд НАН Украины
ул. Владимирская, 54, Киев, 01601, Украина

ФОРМИРОВАНИЕ НАЦИОНАЛЬНОЙ ТЕРМИНОЛОГИЧЕСКОЙ СИСТЕМЫ В ОБЛАСТИ СВАРКИ НА ОСНОВЕ ВИРТУАЛЬНЫХ ЛЕКСИКОГРАФИЧЕСКИХ ЛАБОРАТОРИЙ

Рассмотрены особенности формирования многоязычной лексикографической системы украинской терминологии в области сварки и родственных процессов, адекватной русскоязычной терминологии и общепринятой в мировом научно-техническом пространстве — англоязычной.

Ключевые слова: сварочная терминология, термины, терминологический словарь, лексикографические системы.

*A. Mazur¹, V. Petruk¹, S. Pustovoit¹, M. Nadutenko²,
I. Ostapova², N. Sydorchuk², V. Shirokov²*

¹Paton Electric Welding Institute of NAS of Ukraine
11 Bozhenko St., Kyiv, 03680, Ukraine

²Ukrainian Lingua-Information Fund of NAS of Ukraine
54 Volodymyrska St., Kyiv, 01601, Ukraine

FORMATION OF NATIONAL TERMINOLOGICAL SYSTEM IN THE FIELD OF WELDING BASED ON VIRTUAL LEXICOGRAPHICAL LABORATORIES

Paper analyzes the features of the formation of Ukrainian multilingual lexicographical terminology in the field of welding and allied processes, adequate to Russian terminology and common in the world scientific and technical environment — the English.

Keywords: welding terminology, terms, glossary of terms, lexicographical system.